

Ekologiska lågenergihus på Österlen

Projektplan

2013.03.27

PROJEKTNAMN

Ekologiska lågenergihus på Österlen.

1 PROJEKTIDÉ

Att genom skapande av en ideell förening och en seminarierie ge lokala företag i byggbranschen ökad möjlighet att utveckla sina företag i ekologisk riktning.

2 BAKGRUND

Miljötrenden har aldrig varit starkare och detta på goda grunder. Människan förbrukar resurser i allt högre takt med enorma miljökonsekvenser som följd. Det är tydligt att miljöeffekterna av vår livsstil är enorma och att det snart är dags för oss att betala.¹ Mot denna negativa bild står människors vilja till förändring.

Från myndighetshåll läggs idag mycket stort fokus på byggnadernas uppvärmningsbehov. I Sverige står bostäder för ca 40% av den svenska energiförbrukningen årligen² och största delen av en byggnads energiförbrukning åtgår till dess uppvärmning. Europaparlamentet har fattat ett beslut om alla nya hus från 2020 vara "nästan nollenergibyggnader" och till stor del nyttja förnybar energi³. Boverket har tolkat direktivet och publicerat en rapport⁴ som kommer att ligga till grund för framtida lagstiftning.

Men ekologiskt byggande handlar inte bara om att minimera en byggnads uppvärmningsbehov. Ekologiskt - eller "hållbart" - byggandet handlar dessutom om att ha en helhetssyn på byggandet som även tar hänsyn till tex. resurshushållning, kretsloppstänkande samt hälsoaspekter och miljöpåverkan under husets tillkomst och nyttjande.

Människor i dag har i många fall en stark önskan om att leva och bo på ett hållbart sätt. Att äta mat som inte är besprutad, att använda transporter som inte baserats på fossila bränslen och att arbeta och bo i sunda byggnader som uppförts med lokalt producerade material utan gifter. Detta behov möts idag inte av en konservativ byggbransch med tveksam förändringsvilja. Den konventionella byggindustrin skapar iofs. byggnader med lågt uppvärmningsbehov men använder samtidigt systematiskt material som är mycket energikrävande och har stora miljöeffekter, som tex betong, plast och glasull.⁵

Samtidigt finns det idag många företag i byggbranschen som har en vilja att förändra och utveckla sin verksamhet i ekologisk riktning. Kunskap och erfarenhet om hur detta kan gå till existerar i många fall, men kunskapen är splittrad, svårtillgänglig och svår att överblicka. En annan svårighet är att hitta samarbetspartners som delar tankarna om ett ekologiskt och hållbart byggande. För många stannar därför idéerna om ett annat sätt att bygga just på idéstadiet.

¹ David Jonstad. "Kollaps"

² Energimyndighetens hemsida: www.energikunskap.se/sv/FAKTABASEN/Energi-i-Sverige/Energianvandning-per-sektor/Bostader-och-service/

³ direktiv 2010/31/EU

⁴ "Optimala kostnader för energieffektivisering", ISBN-nummer: 978-91-87131-62-2

⁵ NTT 13/14 2012

3 SYFTE

- Att skapa ett lokalt nätverk för lokala företag som är inriktade mot ekologiskt byggande och/eller som önskar utveckla sin verksamhet i denna riktning.
- Att öka företagens kunskap om ekologiskt byggande och därigenom även företagens möjlighet att möta framtidens högt ställda nybyggnadskrav.
- Att bidra till att fler byggprojekt i regionen får en ekologisk profil.

Strategi:

- a) Bilda en ideell förening. Uppbyggnad av en föreningsorganisation som fördelar arbetet och ger nätverket goda förutsättningar att fortleva, tex bildande av arbetsgrupper.
- b) Uppbyggnad av digital struktur för kommunikation mellan föreningens medlemmar och gentemot omvärlden: tex. hemsida/blogg med kalendarium och medlemsförteckning, upprättande av sändlista, nyhetsbrev mm.
- c) Skapa kontaktytor och samarbeten med högskolor för att förankra ekologiska byggmetoder i vetenskapliga resultat och beprövade erfarenhet.
- d) Skapa kontaktytor och samarbeten med lokal producenter av byggmaterial (tex. Perlit Construction, Simrishamn och IsoLen, Tomelilla) och organisationer (tex. Ecotopia, Tomelilla).
- e) Kompetensuppbyggnad av föreningens medlemmar genom anordnande av seminarier/workshops. Information och sammanfattning av genomförda seminarier publiceras på hemsidan för att komma icke närvarande medlemmar till godo.

4 MÅL

- a) Minst 30 personer/företag som medlemmar i föreningen.
- b) Anordna 7 st halv- eller heldags workshops/seminarier.
- c) Igångsättning av examensarbete/rapport om konstruktioner, tex. sammanfattning av LCA⁶ för de viktigaste byggnadskonstruktionerna, konventionella såväl som ekologiska.
- d) Igångsättning av examensarbete/rapport som sammanfattar forskning kring material, tex. användandet av oprocessade lokala byggmaterial.

5 MÅLGRUPP

Primärt lokala företag med anknytning till byggbranchen: tex. byggföretag, hantverkare, arkitekter och övriga byggkonsulter.

Sekundärt lokala producenter av olika typer av byggmaterial och organisationer med ekologisk inriktning, samt privatpersoner med intresse av ekologiskt byggande.

⁶ LCA – Life Cycle Assessment enligt ISO 14044 familjen.

8 PROJEKTORGANISATION

Projektgrupp:

Karin Höijer, arkitekt (projektledare).
Jeanette Lindström, byggnadssnickare (biträdande projektledare).
Anders Ejlertsson, fönsterhantverkare.
Ev. ytterligare 1-2 personer från medlemsföretag i föreningen.

Referensgrupp:

Varis Bokalders, arkitekt, Stockholm.
Lillemor Husberg, arkitekt, Simrishamn.
Ingemar Nygren, universitetsadjunkt, Högskolan Dalarna⁷.

Medlemmar/medlemsföretag:

Martin Tell, Stormbacka Bygg, Skåne-Tranås
Erik Berglund, Skånsk Miljöisolering, Tomelilla
Ola Svensson, Naturligtvis Byggnadshantverk, Rörum
Måns Månsson, IsoLen, Tomelilla
Henrik Nilsson, HN Byggnadsvård, Tomelilla
Markus Beskow, Jordform Design, Simrishamn
Simon Lind, Simons Måleri, Simrishamn
Olof Nyström, Baskemölla Ekoby, Baskemölla
Anders Ejlertsson, Färg&Form Fönsterhantverk, Sjöbo
Pelle Torstensson, Baskemölla

9 UTVÄRDERING

Utvärdering från föreningens medlemmar (tex. genom skriftlig enkät) av genomförda aktiviteter.

“Lessons learned” genomförs gemensamt på avslutningsseminarium där stort fokus läggs på nästkommande steg, föreningens fortlevnad och fortsatta aktiviteter.

10 BUDGET

Se Bilaga.

⁷ Universitetsadjunkt byggteknik vid Högskolan Dalarna. Huvudansvarig för kursen Bärkraftigt Byggnade och Boende vid Institutionen för Byggteknik.